

TIBBİ BİTKİLER ve ECZACI: GÜNCEL BAŞLIKLAR

DERS 10

**TIBBİ BİTKİSEL ÜRÜNLER:
YAN / ADVERS ETKİLER**

Aynen modern tıp pratiklerinde kullanılan ilaçlar gibi tıbbi bitkisel ürünler de hastanın yaşı, cinsiyeti, genetiği, beslenme alışkanlıkları, sahip olduğu hastalıklar ve kullandığı ilaçlara bağlı olarak istenmeyen durumlar/etkiler ortaya çıkarabilir.

BİTKİSEL ÜRÜNLER ÖZELLİKLE;

- *çocuklarda,**
- *hamilelerde**
- *emziren kadınlarda,**
- *yaşlılarda,**
- *ergenlerde,**

- *tedavisi uzun süren hastalıklarda,**
- *tiroid sorunlarında,**
- *bağırsak emilimi ile ilgili sorunlarda,**
- *ameliyat olmuş/olacak hastalarda**

beklenenden çok daha farklı veya çok daha artmış oranlarda etki gösterebilmektedirler.

Bu tip doğal sağlık őrunlerinden kaynaklanan etkileşimler ve rahatsızlıklarda raporlama yeterli düzeyde olmadığından gerçek rakamlara ulaşılammaktadır.

**Bitkisel ilaçları tehlikeli hale getiren,
genellikle ehil olmayan ellerde kontrol
edilmeden hazırlanmış olmaları ve
**BİREYE ÖZGÜ DEĞERLENDİRME
YAPILMAKSIZIN**
hastaya sunulmalarıdır.**

**Bitkisel ürünlerin ancak;
kalite, güvenlik açısından ilaç döngüsü
içine girdikleri takdirde
kontrol edilebileceği,**

**yanlış kullanımların engellenerek
istenmeyen bir etki görüldüğünde mümkün
olan en kısa sürede
önlemlerin alınabileceđi,
en önemlisi de ölümlere varan sonuçların
engellenebileceği açıktır.**

BİTKİSEL ÜRÜNLER KULLANILAN **İLACIN ETKİSİNDE DEĞİŞİKLİK** **YARATIR MI?**

BU TIP ÜRÜNLERİN İLAÇLARLA VE GIDALARLA
ETKİLEŞİME GİREBİLEN, İLAÇLARIN ETKİSİNİ
ARTIRAN YA DA AZALTAN, TEDAVİNİN
ETKİNLİĞİNİ ORTADAN KALDIRAN BİR İŞLEV
GÖREBİLECEĞİ AKILDAN ÇIKARILMAMALIDIR.

Ayrıca bu ürünler kendi başlarına da önemli yan etkiler ortaya çıkarabilir.

Bitkisel tıbbi ürünler, kullanılırken son derece dikkatli olunmalıdır.

Kanser hastaları büyük oranda tıbbi bitkilerin de içinde bulunduğu alternatif tedavi yöntemlerini -bu konuda doktorlarına hiçbir bilgi vermeden- uygulamaktadır.

Sonuçta, hekimin uyguladığı tedavinin başarısı düşmekte ve ciddi sağlık sorunları ortaya çıkmaktadır.

TIBBİ BİTKİ/TIBBİ BİTKİSEL ÜRÜN ve İLAÇLAR ARASINDAKİ ETKİLEŞİMLER

A)FARMAKOKİNETİK ETKİLEŞİMLER

İLACIN ABSORPSİYONUNU DEĞİŞTİREN ETKİLEŞİMLER

-Bitki-ilaç etkileşimi sonucunda ilacın absorpsiyonu artabilir ya da azalabilir.

İLACIN DAĞILIMINI DEĞİŞTİREN ETKİLEŞİMLER

**Kullanılan ürün serum ilaç
seviyelerinde, dolayısıyla
terapötik etkide artışa neden
olur.**

ENZİM AKTİVİTELERİ ÜZERİNDE DEĞİŞİKLİĞE NEDEN OLAN ETKİLEŞİMLER

Kullanılan ilacın metabolizmasında rol alan enzimlerin üretimini ve aktivasyonunu artıran/azaltan bitkiler ile bu ilaçların birlikte kullanımı ilaç seviyesinde istenmeyen değişikliklere neden olur.

İLACIN İTRAHINDA DEĞİŞİKLİĞE YOL AÇAN ETKİLEŞİMLER

İlacın atılımında meydana gelen
değişimler de ilaç serum seviyelerini
etkiler.

FARMAKODİNAMİK **ETKİLEŞİMLER**

ADDİTİF ETKİLER

-Bir bitkisel ürün tedavide kullanılan ilaçla aynı etkiye sahip olduğunda o ilacın serum seviyelerini değiştirmeden etkisinde artışa neden olur.

ANTAGONİSTİK ETKİLER

Kullanılan bir bitkinin tedavide kullanılan ilacın etkisinin tam tersi bir etkiye sahip olduğu durumlarda, ilacın etkisi azalır.